

**Talousarvio vuodelle 2021**

151/02.02.00/2020

Yhtymähallitus 15.09.2020 § 99

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talousarvio vuodelle 2021 on valmisteltu yksiköissä ja tulosalueilla kevästä alkaen. Jäsenkuntien antama rahoitusraami vuoden 2021 talousarvioon on tilinpäätös 2018 mukaiset rahoitusosuudet. Valmistelu on edennyt jäsenkuntien antaman rahoitusraamin mukaisesti. Koska talousarvioraami on tulevalle vuodelle varsin selkeä, on talousarvion valmistelu edennyt hyvässä aikataulussa ja vastaa tällä palvelurakenteella tuotettavan palvelun hintaa. Talousarviovalmistelun pohjana on ollut talouden tasapainottamistyöryhmän laatimat ehdotukset talouden tasapainottamiseksi ja rahoitusraamiin pääsemiseksi. Myös tämä on helpottanut talousarvion laadintaa.

Jäsenkuntien antama rahoitusraami on erittäin tiukka. Lisähaasteita talousarviovalmisteluun on aiheuttanut kunta-alan työehtosopimusratkaisun mukaiset palkankorotukset sekä tulojen vähentyminen. Tämän hetkisen tilanteen mukaisesti kuntayhtymä Kaksineuvoisen tuotot tulevat tippumaan noin 700 000 euroa. Tulojen vähentyminen suhteessa vuoden 2020 talousarvioon johtuu pääsääntöisesti avopalveluiden lisääntymisestä entisestään sekä oman toiminnan karsimisesta. On kuitenkin huomioitava, että ellei palvelurakenteessa olisi tehty ja olisi suunnitteilla muutoksia, jotka vaikuttavat tuottojen suuruuteen, kulut olisivat nousseet huomattavasti enemmän. Tämän vuoksi tuottojen vähentyminen on hyväksyttävissä, mutta vaatii samassa suhteessa kulurakenteen keventämistä. Kunta-alan työehtosopimusratkaisu merkitsee henkilöstökulujen lisäystä noin 820 000 eurolla suhteessa vuoden 2020 tasoon. Jäsenkuntaneuvottelussa 24.8.2020 molemmat jäsenkunnat ovat esittäneet toiveensa, että myös tämä työehtosopimukseen liittyvä palkankorotus pyritään suhteuttamaan raamiin. Tästä huolimatta henkilöstökulut ovat tämän hetkisen talousarvio 2021 mukaan noin 1,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Kokonaisuutena koko toiminnan kulut ovat 2,6 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2020 talousarviossa.

Perussopimuksen mukainen jäsenkuntien rahoitusraami liitteenä. Kuntakohtaisesti maksuosuudet perustuvat suoritearvioihin jäsenkuntien välillä.

Omalla toiminnalla ei pystytä kattamaan erikoissairaanhoidon kulu- nousua vuodesta 2018. Erikoissairaanhoido on tässä budjetissa arvioitu vuoden 2020 tasolle, koska ei ole realistista arvioida sen toteu-

tuvan vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaisesti.

## **Talousarviosuunnittelun perusteet tulosalueittain**

Talousarvion valmistelu on lähtenyt kaikilla tulosalueilla talouden tasapainottamistyöryhmän toimenpide-ehdotuksien pohjalta. Kaikilla tulosalueilla on kuitenkin jouduttu myös käymään läpi lisätoimenpiteitä tuottovähennysten ja palkankorotusten kattamiseksi. Lisäksi vyörytettävien kulujen vyörytysperiaatteita on muokattu siten, että vyörytettävät summat vastaavat toimintaa ja siten eri toimintojen kokonaiskulut ovat totuutta vastaavia.

Hallinto- ja tukipalveluissa kuluja on pyritty karsimaan kauttaaltaan. Suurimmat vähennykset verrattuna aikaisempiin vuosiin tällä tulosalueella on tehty henkilöstökuluissa. Lisäksi keittiöiden hallinnollisella yhdistämisellä pyritään käyttökulujen vähentämiseen, vaikka toimipisteet säilyvät normaalisti.

Sosiaalipalveluissa on tehty vuoden 2020 aikana merkittäviä muutoksia, jotka tulevat vaikuttamaan taloudellisesti jo vuoden 2021 aikana. Näitä muutoksia ovat vammaispalvelun kuljetuspalveluihin liittyvät muutokset sekä tuetun asumisen -malliin liittyvän toiminnan aloittaminen. Lisäksi mielenterveys- ja päihdepalvelujen avohoitoa kehitetään. Myös lapsi- ja perhepalveluiden vuosien kehittämistyö sekä omien resurssien aiempi lisäys näkyy talousarviossa 2021 vähentyneinä kuluina. Lisäksi sosiaalipalveluiden talousarviossa merkittävimminä muutoksina on johtamisjärjestelmän muutos ja sitä aiheuttavat taloudelliset säästöt.

Tuetun asumisen malli vähentää kokonaisuudessaan 100 000 euroa henkilökohtaisen avun kustannuksia. Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kotikuntoutukseen työntekijäresurssi siirtyy ikäihmisten palveluiden kotihoidon psykiatrisesta tiimistä. Kotikuntoutuksella haetaan säästöjä mielenterveysasiakkaiden asumispalveluista. Myös lapsi- ja perhepalveluiden osalta ostopalveluja on päästy vähentämään.

Ikäihmisten palveluissa siirrytään kotihoidon osalta hyödyntämään digitaalisia palveluita ja siten pyrkimään hoitamaan koko palvelutarve nykyisellä henkilöstöllä. Kotihoidossa aloitetaan etäkäynnit ja otetaan käyttöön lääkerobotteja, jotka auttavat ikäihmistä muistamaan ottamaan lääkkeensä. Näillä keinoilla tehostetaan kotihoidon toimintaa ja suunnataan kotihoidon käyntejä paljon apua tarvitseville. Toisaalta näillä keinoilla hillitään myös henkilöstötarpeen kasvamista, vaikka palvelutarve kasvaa. Tehostetun palveluasumisen sektorilla on vähennetty tehostetun palveluasumisen paikkamäärää yhdeksällä paikalla verrattuna vuoden 2020 talousarvioon. Tämä tulee aiheuttamaan haasteita toisaalta kotihoidon tehostamiselle, mutta myös tehostetun palveluasumisen paikan saamiseksi. Lisäksi tehostetun

palveluasumisen puolella siirrytään entistä enemmän palvelusetelin hyödyntämiseen. Merkittävimmät taloudelliset säästöt ikäihmisten palveluissa syntyvät Kaupinkodin lakkauttamisen myötä. Lisäksi henkilöstökuluja on vähennetty. Toisaalta Kaupinkodin loppumisen myötä henkilöstökulut vähentyvät, mutta lisäksi rekrytoinnin uudeen organisointi erityisesti kotihoidon sisäisten sijaisten osalta sekä jatkossa myös tehostetun sisäisten sijaisten osalta helpottaa tilannetta henkilöstökulujen näkökulmasta.

Terveyspalveluissa aiemmin tehtyjen palvelurakenteen muutokset näkyvät, mutta päästäkseen jäsenkuntien antamaa rahoitusraamia, on terveyspalveluissa karsittava hyvinvointiasemaverkostoa. Tämä tarkoittaa osan hyvinvointiasemien lakkauttamista kokonaan. Tässä vaiheessa talousarvion valmistelua asia on vielä keskeneräinen, ja sen vuoksi rahoitusraami on koottu nykyisen palvelujärjestelmän mukaiseksi ja määräraha on varattu nykyisen verkoston mukaisesti.

Muita muutoksia tulevalle talousarviovuodelle terveyspalveluissa on muistihoitajan siirtyminen ikäihmisten palveluista terveyspalveluihin. Tällä muutoksella edistetään muistiasiakkaiden asiakasprosessia ja lääkäri-hoitaja -työparityöskentelyä tämän potilasryhmän osalta. Erikoissairaanhoidon osalta talousarviovarauksen tekemistä vaikeuttaa vallitseva koronatilanne. Erikoissairaanhoidon hoito on arvioitu vuoden 2020 talousarviotasolle. Toisaalta luottaen omiin aiemmin kehitettyihin prosesseihin, joilla hillitään erikoissairaanhoidon kulukehitystä. Toisaalta myös omien erikoislääkärien palvelutarjonnan lisääntymisestä on hyötyä erikoissairaanhoidon kustannusten hillitsemiseksi.

## **Henkilöstökulut**

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talousarvio 2021 suurin kuluerä on edelleen henkilöstökulut. Talousarviossa on huomioitu henkilöstökulujen kasvu palkankorotusten osalta. Palkankorotuksien osalta talousarvioon on varattu 1,4 % korotusvara, joka tulee suoraan työehtosopimuksista. Palvelualueiden palvelutarpeen kasvua on edelleen osassa toiminnoista, mutta osittain myös laskua. Henkilöstölisäyksiä ei sinänsä tule, mutta organisaation sisällä tehdään tarvittavia siirtoja palvelutarpeen muutosten mukaisesti. On kuitenkin selvää, että asiakasrajapinnasta olevasta henkilöstöstä on varsin haasteellista myöskään vähentää henkilöstöä. Kokonaisuudessaan vuoden 2021 talousarvio pohjautuu huomattavasti pienempään henkilöstöresurssiin suhteessa vuoden 2020 talousarvioon. Muutoksia henkilöstöön on tehty vuoden 2020 aikana erilaisin muutoksin ja täyttämättä jättämi-

Liitteenä 5 Rahoitusraami

Lisätietoja asiassa antaa vt. kuntayhtymän johtaja Piia Kujala puh.

040 128 9900, etunimi.sukunimi@kaksineuvoinen.fi.

**Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys:** Yhtymähallitus käy keskustelun vuoden 2021 talousarviosta ja päättää antaa rahoitusosuudet jäsenkunnille tiedoksi.

**Päätös:** Hyväksyttiin yksimielisesti sillä tarkennuksella, että rahoitusosuudet ovat alustavat.

Merkittiin, että Markku Lumio poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20.48.